

De gevolgen van de COVID-crisis en de uitdagingen voor de verzekeringssector

31/03/2021
13.00 – 14.00

WEBINAR

Hein LANNNOY,
Gedelegeerd Bestuurder Assuralia

Overzicht

1. Corona

- 1.1. Maatregelen die de sector heeft genomen
- 1.2. Maatregelen die de sector overweegt
- 1.3. Maatregelen die Assuralia niet heeft genomen

2. Belangrijke evoluties en uitdagingen voor de sector

- 2.1. Duurzaamheid
- 2.2. Klimaatwijziging

3. Belangrijke strategische doelstellingen voor Assuralia

- 3.1. Digitalisering
- 3.2. Communicatie
- 3.3. Europese aanwezigheid
- 3.4. Aanvullende pensioenen
- 3.5. Gezondheidszorg
- 3.6. Normalisatie
- 3.7. Klare taal

1.1. Corona – genomen maatregelen

	🏠 BEDRIJVEN		👤 PARTICULIEREN		🕒 Geldigheid maatregel
	Ondernemingen & VZW's	Zelfstandigen	Privé	Werknemer	
Protocol: Betalingsuitstel voor premies niet-leven indien impact door coronamaatregelen	✓	✓			Tot 30 juni 2021
Betalingsuitstel van premies van collectieve verzekeringen	✓			✓	Tot 31 maart 2021
Betalingsuitstel van aflossing hypotheekleningen + aanvullend betalingsuitstel van premie brand- en schuldsaldoverzekeringen		✓	✓		Tot 31 maart 2021**
Bereidheid van verzekeraar om met verzekeringsnemer een oplossing te zoeken voor betalingsproblemen ten gevolge van de coronacrisis	✓	✓	✓	✓	Zolang de coronacrisis duurt
Uitbreiding van dekking arbeidsongevallen en aansprakelijkheidsverzekering	✓	✓	Vrijwilligers		Zolang de coronacrisis duurt
Automatische aanpassingen van de arbeidsongevallen- en burgerlijke aansprakelijkheidsverzekeringen tijdens sluiting bedrijf*	✓	✓			Tijdens de periode dat het bedrijf gesloten is
Mogelijkheid om tijdens de sluiting van het bedrijf een opschorting te vragen van dekking, in overleg met uw verzekeraar	✓	✓			Tijdens de periode dat het bedrijf gesloten is

*Maatregel geldig voor vele bedrijven. **31 maart 2021 is de laatste vervalddag waarvoor men uitstel van betaling van drie maanden kan vragen. Wegens administratieve redenen moet het verzoek uiterlijk op 21 maart 2021 gebeuren.

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

A. Belang van kredietverzekeringen

- Betreft het verzekeren van **handelskredieten** en borgtochten op Belgische en buitenlandse ondernemingen
 - *Voorbeeld:* exportfirma verscheept goederen naar VS. Betaling gebeurt door onderneming in de VS bij levering. Kredietrisico wordt ondertussen verzekerd.
- Volume aan kredieten die verzekerd zijn bedraagt ongeveer 40 miljard EUR
- Voor iedere onderneming (schuldenaar van het krediet) bepaalt de verzekeraar een kredietlimiet van de dekking die ze biedt.

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

- Kredietlimiet wordt bepaald op basis van een inschatting van het kredietrisico volgens een bepaalde methodologie en wordt aan verzekerde meegedeeld en door de verzekeraar periodiek opgevolgd.

B. Maatregel om continuïteit te verzekeren

- Opzet = voorkomen dat kredietverzekeraars limieten naar beneden herzien
- Oplossing uitgewerkt met Credendo – Export Credit Agency, handelend voor rekening van de Staat, die optreedt als **herverzekeraar**

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

- **Protocol tussen verzekeringssector, Credendo en bevoegde Ministers**
 - Eerste protocol dateert van 22 april 2020 en liep tot 31 december 2020
 - Tweede protocol werd in december afgesloten en loopt tot 30 juni 2021
- **Voorwaarden protocol**
 - Verzekerden moeten in België gevestigd zijn
 - Geen massa-acties en geen lineaire maatregelen voor bepaalde sector of portefeuille

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

- **Voorwaarden protocol**

- Limieten mogen enkel worden herleid of ingetrokken indien:

- Verslechtering van de solvabiliteit van de koper leidt tot een **hoog risico van non-betaling**

- Verzekeraars notificaties ontvangen van non-betaling

- De kredietlimiet niet of slechts gedeeltelijk gebruikt wordt

- Politiek risico verbonden aan het land is dermate hoog dat niet-betaling mogelijk is

- Rapporteringsmechanisme voorzien om engagement van de sector te controleren

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

C. Quid staatssteun?

- Tussenkost is een vorm van **tijdelijke staatssteun** door de Europese Commissie aanvaard binnen de perken van haar mededeling van 27 maart 2020 ("*Temporary framework for State aid measures to support the economy in the current Covid-19 outbreak*")
- Dossier werd voorgelegd en goedgekeurd door **Europese Commissie**
- Principe van *risk sharing* en *quota-share* verzekering

D. Quid na 30 juni 2021?

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

E. Enkele cijfers

	Total Potential Exposure Evolution		
	Total Potential Exposure (EUR)		
Situation date:	Credit Ins.	Bonding	TOTAL
Dec-19	39.715.338.767	80.456.783	39.795.795.550
Jan-20	40.342.021.265	82.495.522	40.424.516.788
Feb-20	40.557.174.018	85.231.038	40.642.405.057
Mar-20	40.643.509.458	88.218.988	40.731.728.446
Apr-20	39.159.678.542	88.905.063	39.248.583.606
May-20	38.734.734.932	89.831.864	38.824.566.796
Jun-20	39.258.018.755	95.423.786	39.353.442.542
Jul-20	38.883.987.293	105.623.514	38.989.610.807
Aug-20	39.779.280.150	105.410.440	39.884.690.589
Sep-20	39.283.549.393	118.404.426	39.401.953.819
Oct-20	39.936.058.409	123.280.834	40.059.339.243
Nov-20	41.437.146.031	123.326.576	41.560.472.607
Dec-20	41.596.277.986	130.117.009	41.726.394.995

1.1. Corona - genomen maatregelen in het kader van kredietverzekering

Total Potential Exposure Per Country	
Sep-20	
Country	TPE_per Country
Belgium	12.395.739.957
France	4.113.435.971
Germany	4.074.005.655
Netherlands	2.491.794.603
Italy	1.479.222.296
United Kingdom	1.320.023.199
United States	1.189.684.164
Spain	1.005.637.595
Poland	816.551.483
Switzerland	746.031.439
Denmark	412.748.330
Luxembourg	403.951.638
Austri	385.659.757
Czech Republic	345.657.572
Sweden	343.255.632
Total	31.523.399.291
Represents	80%

Total Potential Exposure Per Country	
Dec-20	
Country	TPE_per Country
Belgium	13.568.057.250
France	4.293.254.385
Germany	3.948.241.463
Netherlands	2.531.813.149
United States	1.731.982.335
United Kingdom	1.482.781.813
Italy	1.402.170.341
Spain	1.146.899.253
Switzerland	835.743.775
Poland	788.131.587
Luxembourg	529.278.093
Sweden	385.568.092
Czech Republic	334.098.308
Denmark	323.186.103
China	319.900.596
Total	32.978.019.844
Represents	80%

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

A. Verzekering pandemie

B. Steunmaatregelen voor de Belgische economie

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

A. Verzekering pandemie

➤ Betrokken partijen

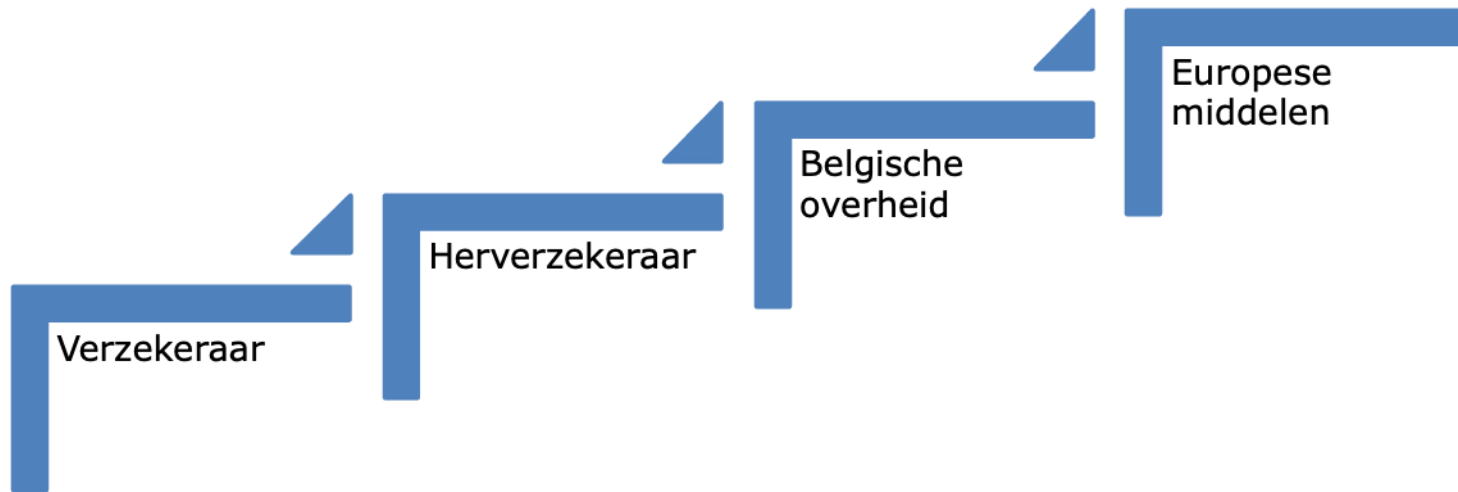
- Ondernemingen
- Verzekeraars
- Herverzekeraars
- Belgische overheid
- Europese instanties
- Virologen

➤ Te verzekeren risico's

- Ernstige sanitaire risico's, epidemieën of pandemieën
- Natuurrampen & Terroristische dreiging

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

- Verzekerden
 - Bedrijven, KMO's
- Verplicht of vrijwillig karakter
- Verdeling van risico's

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

- Pijnpunten
 - Verzekeringstechnisch probleem
 - Kostprijs
 - Geen appetijt bij herverzekeraars
 - Voorlopig geen appetijt bij Belgische en Europese overheden

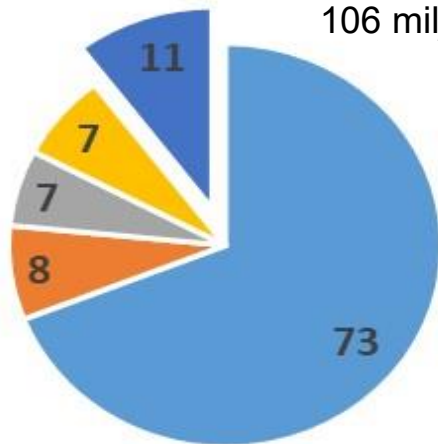
- Frans initiatief gestrand

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

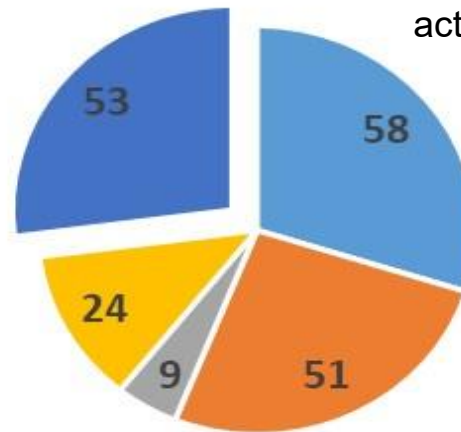
B. Steunmaatregelen Belgische economie

Aanzienlijke investering in Belgische overheid en bedrijven vandaag : 300 miljard verzekeringsreserves eind 2019

Belgische activa:
106 miljard €

Buitenlandse activa: 194 miljard €

■ Overheidsobligaties ■ Bedrijfsobligaties ■ Aandelen ■ Leningen ■ Overige

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

- Incasso verzekeringen 2019 = 27 miljard euro
 - ❑ jaarlijks 8,5 miljard extra in Belgische economie en overheid (o.b.v. beleggingsmix vandaag)
 - ❑ bereidheid bij verzekeraars om dit bedrag te verhogen

1.2. Corona – maatregelen die de sector overweegt

- **Appetijt voor infrastructuurprojecten**
 - Mogelijkheid om bijkomend deel incasso hierin te investeren (bv. 5% van incasso geeft jaarlijks 1,5 miljard euro)
 - Nood aan voldoende aanbod infrastructuurprojecten (bv. Oosterweel, Brusselse tunnels, ziekenhuizen, scholen, wegen,...)
- **Vastgoed, hypothecaire leningen en aandelen**
 - Financiering van bedrijven en particulieren
- **Financiering van de economische transitie**
 - Duurzame beleggingen in BE economie

1.3. Corona - maatregelen die niet werden genomen op sectorniveau

- **Geen algemene sectorverbintenis om premies te verminderen**
 - Blijft individuele beslissing van iedere onderneming
 - Omstandigheden voor iedere verzekeringsonderneming zijn verschillend
 - Aanbeveling van NBB om geen dividenden of ristorno's toe te kennen
 - Onbekende factor inzake toename van solvabiliteitsrisico's verzekerden
 - Verzekeringstechniek impliceert uitvlakken van volatiliteit

- **Belette verzekeringsondernemingen niet om bijkomende individuele maatregelen te nemen binnen commercieel beleid**

2. Belangrijke evoluties en uitdagingen voor de sector

2.1. Duurzaamheid

2.2. Klimaat

2.1. Duurzaamheid

Onderschrijvings
beleid

Beleggingen

Klanten

Rapportering

2.1. Duurzaamheid

Onderschrijvingsbeleid

- **Doel = de voetafdruk van beleggingen verkleinen**
 - Engagement om te investeren in duurzame projecten
 - Maakt deel uit van de beleggingsstrategie
 - Desinvesteringen van vervuilende of kwalijke activiteiten, zoals tabak, steenkool, wapens

Beleggingen

- **Ontwikkeling van duurzame verzekeringsproducten**
 - Groene spaar- en beleggingsproducten
 - Gebruik van duurzaamheidslabels
 - BE *Towards Sustainability* label
 - EU Ecolabel

2.1. Duurzaamheid

Klanten

- **Preventiemaatregelen koppelen aan tarifiering**
 - Premie in functie van het risico
Bv. gebruik publiek beschikbare overstromingskaarten
 - Korting op franchise en premie o.b.v. normen
Bv. normen voor tegen storm beschermde gebouwen
Bv. normen voor overstromingsbestendige woningen
 - Schadebeheer: "*build back better*" principe
Bv. vervanging of herstelling van gebouw volgens de actuele regels inzake energie-efficiëntie, ongeacht of het gebouw voordien deze energie-efficiëntie had

2.1. Duurzaamheid

- **Dialogo over duurzaamheid aangaan met klanten en overheden**
 - Voorkomen van onduidelijkheid over regelgeving, dekking en aansprakelijkheid van nieuwe technologieën
Bv. elektrische fietsen, steps, zelfrijdende voertuigen
 - Vermijden van *protection gap*
 - Sommige risico's zijn momenteel niet verzekerd (*bv. misoogsten wegens droogte*)
 - *Financial inclusion*
 - Recht om vergeten te worden (na kanker)
 - Levensverzekering voor soldaten

2.1. Duurzaamheid

Rapportering

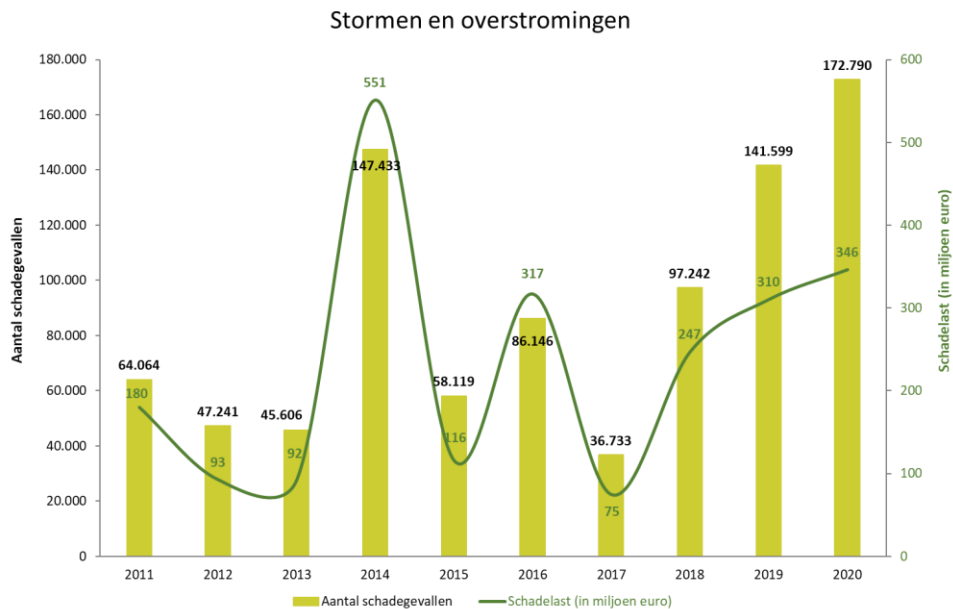
- **Uitgebreide rapportering**
 - Samenstelling van (duurzame) beleggingen
 - Transparantie over beleggings- en risicobeleid
 - EU regels rond *disclosure*
 - Financiële informatie
 - Niet-financiële informatie
- **Volgen van internationale standaarden**
 - Bv. *UN Sustainable Development Goals*: focus op mensenrechten, arbeid, milieu, corruptiebestrijding, etc.
 - Toelichting in niet-financiële rapportering

2.1. Duurzaamheid

Sectorale initiatieven

- **Duurzame mobiliteit**
 - Woon-werkverplaatsingen op duurzame manier
 - Bv. trein, fietsvergoeding, elektrische wagens
- **Telewerken**
 - Integratie van telewerken in de organisatie van het werk
- **Virtuele vergaderingen**
 - Reductie van het aantal fysieke vergaderingen
- **Aandacht voor gebruik grondstoffen in gebouwen**
 - Water, papier, elektriciteit, gas, etc.

2.2. Klimaat

2020

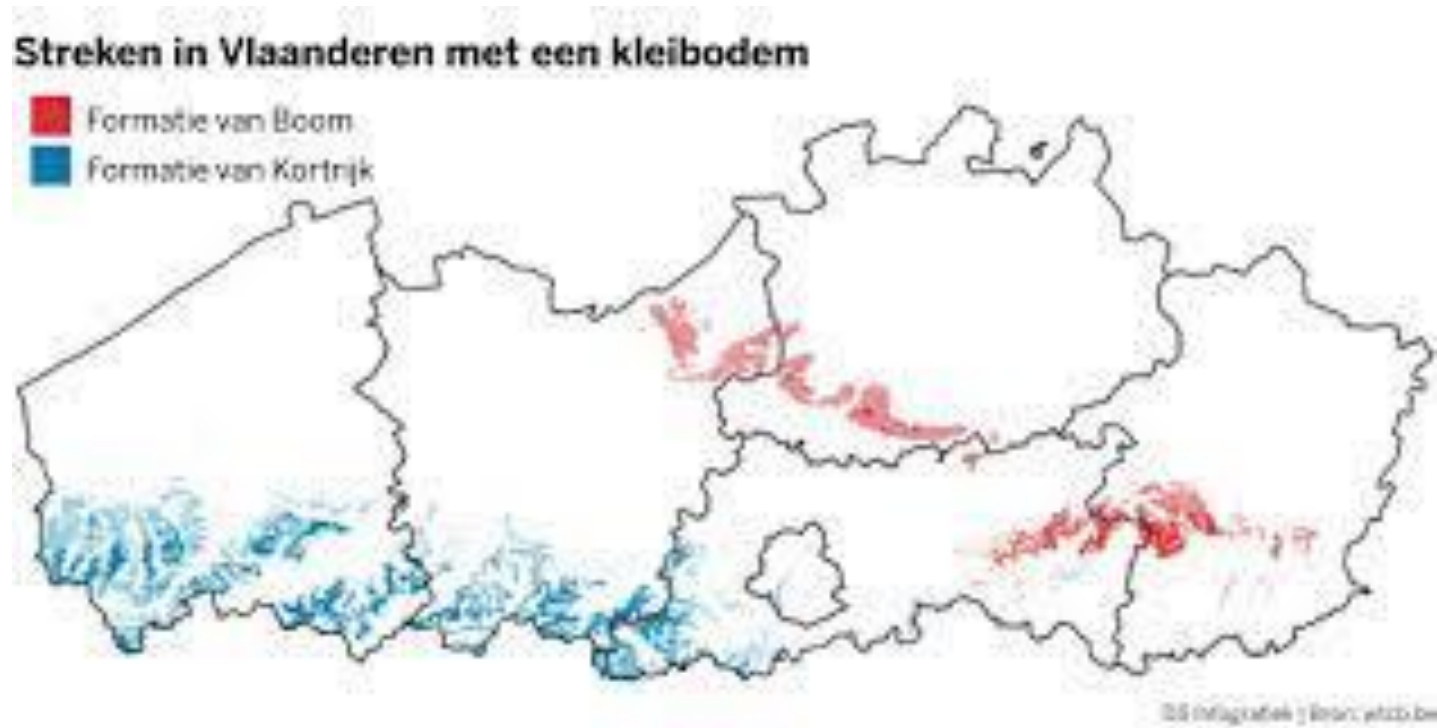
Toename schadelast met 2,9%

Stormen en water zorgden voor ongekend aantal schade

→ +132.000 schadegevallen
→ +250 mio euro schadelast terugbetaald

2.2. Klimaat

➤ Inkrimping van gronden ten gevolge van droogte

2.2. Klimaat

➤ Inkrimping van gronden ten gevolge van droogte

- Juridische werkelijkheid
 - Artikel 124, §1, van de wet van 17 september 2005 betreffende de verzekeringen definieert een natuurramp als volgt:

*"(...) hetzij een aardverschuiving of **grondverzakking**, te weten een beweging van een belangrijke massa van de bodemlaag, die goederen vernielt of beschadigt, welke geheel of ten dele te wijten is aan een natuurlijk fenomeen anders dan een overstroming of een aardbeving."*
- Verzekeringstechnische werkelijkheid
- Oplossingen

3. Strategische doelstellingen Assuralia

➤ **Selectie van de doelstellingen**

- 3.1. Digitalisering
- 3.2. Communicatie
- 3.3. Europese aanwezigheid
- 3.4. Aanvullende pensioenen
- 3.5. Gezondheidszorg
- 3.6. Normalisatie
- 3.7. Klare taal

3.1. Digitalisering op sectorniveau

- Op niveau van de sector
 - Enkel niet-concurrentieverstorende initiatieven
 - Proof of Insurance
 - Gezondheidszorg
 - *Project Ambulante zorgen*
 - » Digitaliseringsproces van afhandeling onkosten zorgverstrekkers
 - *Project Omega*
 - » Uitbetaling levensverzekeringen bij overlijden

3.2. Communicatie

- Zichtbaarheid vergroten van het maatschappelijk belang van de sector
- Meer proactieve communicatie extern en binnen de sector naar de leden
- Nieuwe website
- Nieuw intranet voor de leden
- Pers - *Newsroom*

3.3. Europese aanwezigheid

- **Belang om vroegtijdig betrokken te worden bij Europese besluitvorming**
 - Insurance Europe
 - Toezichthouders
 - Europese Commissie
 - Permanente Vertegenwoordiging
 - Europese Parlementsleden
 - Politieke overheden

3.4. Aanvullende pensioenen

- Maatschappelijk zeer belangrijk dossier
- Opgenomen in regeerakkoord en beleidsverklaringen
- Samenwerking met Pensioplus
- Advies van het Rekenhof
- Plan van Minister Lalieux

3.5. Gezondheidszorg

▪ **Aanvullende verzekeringen**

- Ambulante zorgen (volgens OESO markt van 7,5 miljard EUR in België)
- Psychologische bijstand
- Aanbod in het kader van vergrijzing bevolking

▪ **Impact digitalisering**

- Consultaties op afstand
- Partners in preventie via apps
 - Voorbeeld diabetes

3.6. Normalisatie

- Fundamenteel voor gegevensuitwisseling in de sector
- Nood aan performante werking, kwaliteit, communicatie, interoperabiliteit en innovatie.
 - Al 20 jaar sectorale akkoorden tussen verzekeraars en verzekeringstussenpersonen
 - Telebib-centrum met 2.500 genormaliseerde gegevens en een catalogus met ongeveer 80 standaardberichten

3.6. Normalisatie

▪ Normalisatie 2.0

- Telebib-centrum verhuist van Datassur naar Assuralia
- Aangepaste *governance*
- Aangepaste financiering
- Aangepast businessplan

3.7. Klare taal

- **Vaststelling:**
 - Gejuridiseerd en administratief taalgebruik
 - Algemene voorwaarden, bijzondere voorwaarden, avenanten, ...

- **Doel:**
 - Communicatie tussen de verzekeringsonderneming en de verzekerden verbeteren
 - Positieve impact op het aantal klachten creëren.

- **Hoe:**
 - Sensibiliseren
 - *Best Practices*
 - ...

Vragen ?

De gevolgen van de COVID-crisis en de uitdagingen voor de verzekeringssector

31/03/2021
13.00 – 14.00

WEBINAR

Hein LANNNOY,
Gedelegeerd Bestuurder Assuralia